

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Olgou Stránskou v právní věci žalobce: **A. R.**, nar. x, státní příslušnost Srbsko, bytem x, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 2. 2015, č. j. OAM-4/LE-BE03-K01-2015, o udělení mezinárodní ochrany,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 2. 2015, č. j. OAM-4/LE-BE03-K01-2015, s e z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 10. 2. 2015, č. j. OAM-4/LE-BE03-K01-2015, zamítl žalovaný podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 17. 12. 2015, (dále jen „zákon o azylu“), žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou, jelikož žalobce pochází z bezpečné země původu a nebylo prokázáno, že by v jeho případě nešlo Srbsko za bezpečnou zemi původu považovat.

Usnesením ze dne 25. 3. 2015, č. j. 49 Az 22/2015-18 zamítl soud žádost žalobce o přiznání odkladného účinku žalobě.

Toto rozhodnutí žalobce napadl žalobou, ve které uvedl, že v průběhu správního řízení poukazoval na skutečnosti svědčící jednak o tom, že je ve své vlasti diskriminován z důvodu příslušnosti k romské menšině, jednak že Srbsko je pro něj osobně nebezpečnou zemí, ve které je obtížné se dovolat ochrany života a zdraví u státních orgánů či policie. K těmto tvrzením žalobce však žalovaný neprovedl žádné ověření ani dokazování, což rovněž vyplývá přímo z napadeného rozhodnutí. Pouhé konstatování správního orgánu, že „žadatel neprokázal, že v jeho případě nelze Srbsko za takovou zemi považovat“, je dle žalobce zcela nedostatečné. Tím, že se žalovaný tímto tvrzením žalobce nezabýval a řádně je neproověřil, nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v potřebném rozsahu, a nesprávně tak zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu.

Z těchto důvodů navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že bezpečnou zemí se ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o azylu rozumí stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státní příslušnosti, stát posledního trvalého bydliště, v němž státní moc dodržuje lidská práva a je způsobilá zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů, který jeho občané nebo osoby bez státní příslušnosti neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo v § 14a zákona o azylu, který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a který umožňuje činnost právnických osobám, které dohlížení nad stavem dodržování lidských práv. O tvrzení žalovaného svědčí dokument oddělení zahraničních vztahů a informací oboru azylové a migrační politiky MV ČR ze dne 7. 10. 2014, který hodnotí Srbskou republiku jako bezpečnou zemi ve smyslu zákona o azylu. Z informace rovněž vyplývá, že Srbská republika splňuje základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení, včetně soudní moci, obecně a soustavně nedocházelo k pronásledování, mučení nebo nelidskému zacházení.

Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu dne 18. 7. 2013. V pohovoru ke své žádosti mimo jiné uvedl, že otec někdy v roce 2009 prodal jeho sestru, její manžel ji odvezl do Itálie, ona od něj v roce 2011 utekla do Německa a nyní žije v Norimberku. Rodina jejího manžela chce nyní po žalobci vrátit zpět peníze, za které byla sestra prodána. Vysvětlil, že jeho bratr žije již deset let v Rakousku, proto chtějí peníze po něm a uvedl rovněž, že než sestra od manžela utekla, tak ji pořežali a i jeho za pobytu v Srbsku napadli, pořežali na rukou a vyhrožovali mu odříznutím hlavy. Napadali ho opakovaně, naposledy asi tři týdny před jeho odjezdem z vlasti. Státním orgánům své země tyto útoky nehlásil, protože ti lidé mají peníze a on je přesvědčen, že by policii uplatili. Přestěhovat se v rámci země nezkusil, protože v takovém případě by musel prodat dům, ti lidé by se to dozvěděli, chtěli by peníze z prodeje domu a žalobce a jeho matka by neměli kde bydlet. Odjel proto, aby v zahraničí vydělal peníze, aby jim je mohl dát a aby také mohl podporovat matku, sestru a děti. Matka je nemocná a také jí vyhrožují. Dodal, že jako Rom měl ve vlasti potíže při hledání práce, protože Srbové se na ně dívají jako na Cikány a nesmějí ani na diskotéky. Šlo o obecné problémy. V případě návratu do vlasti se obává zabití.

Dne 10. 2. 2015 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, kterým zamítl podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou, jelikož žalobce pochází z bezpečné země původu a nebylo prokázáno, že by v jeho případě šlo Srbsko za bezpečnou zemi původu považovat. V odůvodnění svého

rozhodnutí uvedl, že dokument oddělení zahraničních vztahů a informací odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 7. 10. 2014 hodnotí Srbskou republiku jako bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu. Z této informace mj. vyplývá, že Srbská republika splňuje základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu a nejsou informace, že by v rámci srbského systému uplatňování práva, včetně soudní moci, obecně a soustavně docházelo k pronásledování, mučení nebo nelidskému zacházení. Srbsko je kandidátskou zemí Evropské unie, přístupová jednání byla zahájena v lednu 2014. Dále uvedl, že shledal na základě výše uvedených informací o politické situaci a stavu dodržování lidských práv v Srbsku a na základě výpovědi žalobce, že lze Srbsko považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu a žalobce neprokázal, že v jeho případě nelze Srbsko za takovou zemi považovat a v případě jakýchkoliv problémů v zemi svého původu má tedy možnost využít ochrany kompetentních orgánů své vlasti. Dále se žalovaný zabýval otázkou aplikace ustanovení § 12-14b zákona o azylu a dospěl vždy k závěru, že je ve vztahu k nim žádost žalobce zjevně nedůvodná.

Dne 14. 4. 2016 sdělilo ředitelství služby cizinecké policie soudu, že žalobce byl dne 27. 4. 2015 z území ČR vyhoštěn.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Nejprve se soud musel zabývat tím, zda v projednávané věci není dán důvod k zastavení řízení. Podle ustanovení § 33 písm. c) zákona o azylu, ve znění účinném od 18. 12. 2015, „*Soud řízení zastaví, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) v průběhu řízení vstoupil na území jiného státu*“. V projednávané věci je nesporné, že žalobce byl dne 27. 4. 2015 vyhoštěn z území ČR. Soud se tedy zabýval otázkou, zda lze pod pojem „*vstoupit na území jiného státu*“ podřadit rovněž případy, kdy žadatel (jehož žalobě nebyl zákonem či soudem přiznán odkladný účinek) vstoupil na území jiného státu vycestováním v důsledku uloženého vyhoštění. Dospěl přitom k závěru, že na tyto případy ustanovení § 33 písm. c) zákona o azylu aplikovat nelze.

Prvním krokem při výkladu právní normy je vždy výklad jazykový. Podle slovníku spisovného jazyka českého (<http://ssjc.ujc.cas.cz/>) se slovem vstoupit rozumí mimo jiné „*chůzí, krokem se dostat, zprav. dovnitř něčeho, do něj. prostoru vůbec*“. Jazykový výklad (konkrétně zásada výkladu podle obecného jazyka – srovnej WINTR, Jan. *Metody a zásady interpretace práva*. Praha: Auditorium, 2013, str. 49n) by tak svědčil závěru, že i ocitnutí se na území jiného státu v důsledku vyhoštění je vstupem, jelikož žadatel se ocitl na území jiného státu z vlastní vůle (byť pod právním nátlakem).

Nicméně, jak vyplývá z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. z nálezu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97), jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Soud se proto zabýval tím, zda zde nejsou důvody, pro které by bylo třeba výše uvedený jazykový výklad odmítnout, a dospěl k závěru, že jazykový výklad v projednávané věci neobstojí, a to s ohledem ústavně konformní a eurokonformní výklad, jejichž použití označuje odborná literatura případně za „striktně závazné“ (viz WINTR, tamtéž, str. 210n).

Jedním ze základních interpretačních principů je povinnost ústavně konformního výkladu (srovnej nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 2. 1999, sp. zn. Pl. ÚS 19/1998). Podle čl. 36 Listiny základních práv a svobod „*Každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu*“. Soud má za to, že pokud by zákon umožnil státu zabránit soudnímu přezkumu svého rozhodnutí tím, že žadatele přiměje hrozbou sankce či fyzické deportace opustit území republiky, byl by takový zákon ve zcela zjevném rozporu s ústavním pořádkem, jelikož by zásadním způsobem porušoval právo žadatele na spravedlivý proces. Princip ústavně konformního výkladu tak vede soud k závěru, že ustanovení § 33 písm. c) zákona o azylu nelze aplikovat na situace, kdy žadatel opustí území ČR (a tedy vstoupí na území jiného státu) následkem vyhoštění či jiného obdobného aktu ze strany státu.

Ke stejnému závěru vede soud i aplikace dalšího základního interpretačního principu, a sice povinnosti eurokonformního výkladu (srovnej nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 5. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 66/04). Podle čl. 46 odst. 1 písm. a) Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), „*Členské státy zajistí, aby měl žadatel o mezinárodní ochranu právo na účinný opravný prostředek před soudem proti rozhodnutí jeho žádosti o mezinárodní ochranu*“. Pakliže by se stát mohl vyhnout soudnímu přezkumu svého rozhodnutí tím, že žadatele přiměje pod hrozbou sankce opustit území ČR, nemohla by se žaloba v takovém případě pokládat za „*účinný opravný prostředek*“ ve smyslu procedurální směrnice. Soud tak má za to, že i eurokonformním výkladem nelze dospět k jinému závěru, než že ustanovení § 33 písm. c) zákona o azylu nelze aplikovat na situace, kdy žadatel opustí území ČR (a tedy vstoupí na území jiného státu) následkem vyhoštění či jiného obdobného aktu ze strany státu.

Soud tak shrnuje, že ustanovení § 33 písm. c) zákona o azylu nelze aplikovat na situace, kdy žadatel opustí území ČR (a tedy vstoupí na území jiného státu) následkem vyhoštění či jiného obdobného aktu ze strany státu. V projednávané věci tedy neshledal důvod k zastavení řízení.

Poté přistoupil soud k věcnému posouzení podané žaloby a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí nelze v mezích žalobních bodů přezkoumat, a to pro jeho nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu „*Žádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za třetí bezpečnou zemi nebo bezpečnou zemi původu, nebude-li prokázáno, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze*“. Toto ustanovení umožňuje správnímu orgánu nezabývat se komplexním posouzením žadatele, pokud pochází z tzv. bezpečné země. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130 „*Naplnění podmínek pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, vylučuje posouzení žádosti podle § 12 téhož zákona*“. Pokud se tedy správní orgán rozhodne zamítnout žádost o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou, nezabývá se již (a ani se zabývat nesmí) důvodností žádosti ve vztahu k § 12-14b zákona o azylu. Žalovaný však v projednávané věci tímto způsobem nepostupoval a posuzoval žalobcovu žádost ve vztahu k ustanovením § 12-14b, jak činí v běžných případech, známých soudu z úřední činnosti. Pouze na závěr svého hodnocení přidal vždy poněkud matoucí dovětek, že ve vztahu k příslušnému ustanovení je žádost žalobce zjevně nedůvodná.

Podle rozsudku NSS ze dne 27. 4. 2016, č. j. 4 As 1/2015-50 „*Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti; z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto; která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek); jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním; která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130)*“. V projednávané věci dospěl soud k závěru, že výrok napadeného rozhodnutí [zamítnutí žádosti jako zjevně bezdůvodné podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu] je v rozporu s jeho odůvodněním, které se věnuje jednotlivým důvodům pro udělení azylu či doplňkové ochrany, navíc vždy s matoucím dovětkem, že je žádost k příslušnému bodu zjevně nedůvodná, což by odpovídalo spíše odůvodnění k zamítnutí žádosti podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Soud tak shrnuje, že z napadeného rozhodnutí nelze jednoznačně určit, byla-li žádost žalobce zamítnuta podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu (jak uvádí výrok), nebo byla-li žádost zamítnuta ve standardním režimu (jak odpovídá struktuře i rozsahu odůvodnění), nebo byla-li zamítnuta podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, jak naznačují části odůvodnění. Vzhledem k těmto vadám není soudu zřejmý ani rozsah jeho přezkumné činnosti (který je u všech tří uvedených eventualit rozdílný) a proto nemůže než označit napadené rozhodnutí za nesrozumitelné.

Vzhledem k výše uvedenému postupoval soud podle § 76 odst. 1 písm. a) a § 78 odst. 4 s. ř. s. a napadené rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení projedná žalovaný věc znovu v souladu se závěry soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť mu v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nevznikly; žalovaný správní orgán pak neměl ve věci úspěch.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 29. června 2016

Olga Stránská, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová